

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH

BPO.02.4. Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia

w zakresie kwalifikacji

BPO.02. Ochrona osób i mienia

wyodrębnionej w zawodzie

technik ochrony fizycznej osób i mienia 541315

Branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO)

Warszawa 2021

Autorzy: dr Służalska Beata, dr Służalski Jarosław

Recenzenci:

Recenzent 1 - nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr Ludmiła Walaszczyk

Recenzent 2 - przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu dr Krzysztof Symela

Ekspert: mgr Leszek Stanisław Lesiński

Polska Rama Kwalifikacji- 4

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Małopolska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH BPO.02.4. Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia

1 Wprowadzenie	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia	8
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 6, 7	8
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	8
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	9
3. Cele kształcenia KUZ	9
4. Programy poszczególnych zajęć	9
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Techniczne środki zabezpieczeń	9
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	9
4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu	9
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	10
4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia	10
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Reagowanie na sygnały alarmowe	12
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	12
4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu	12
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	12
4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia	13
5. Ewaluacja programu KUZ	16
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	16
6.1. Wykaz literatury	16
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	17
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	17
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	18
9. Załączniki	18
9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów	18
9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	19
9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału	21

1 Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie to:

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Kurs umiejętności zawodowych prowadzony w formie zaocznej trwa nie mniej, niż 65% minimalnej liczby godzin na kształcenia zawodowego w danej jednostce efektów kształcenia w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego, wskazuje na możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych w kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Słuchaczem kursu umiejętności zawodowych może być osoba pełnoletnia posiadająca wykształcenie średnie. Program kursu umiejętności zawodowego ma strukturę przedmiotową o spiralnym układzie treści, gdzie materiał nauczania ułożony został od najprostszych treści po bardziej złożone. Dodatkowo umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku, aby je poszerzyć w celu kształtowania umiejętności wykonania czynności związanych z realizacją zadań zawodowych. Ponadto taki układ treści utrwala poznane wcześniej informacje a treści korelują ze sobą w ramach przedmiotów i są realizowane w postaci kształcenia teoretycznego oraz praktycznego.

Kurs umiejętności zawodowych Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia, pozwoli, stosunkowo szybko na zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu realizowanych efektów. Zazwyczaj na tak krótką formę kształcenia, decydują się osoby, które interesuje etapowe uzyskiwanie i potwierdzanie kwalifikacji. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie w trakcie pracy zawodowej.

W treści programu jest wskazany główny cel kursu (zadanie zawodowe, do wykonywania którego powinien być przygotowany absolwent kursu), a także wyszczególniono cele ogólne i cele szczegółowe kształcenia. Kurs umiejętności zawodowych Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia trwa 128 godzin.

Celem kształcenia na kursie umiejętności zawodowych jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej, zwłaszcza w aspekcie zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę osób i mienia. Absolwent powinien być przygotowany do uzyskania niezbędnych uprawnień zawodowych i kompetencji personalno społecznych w przedmiotowym zakresie. Kształcenie zogniskowane zostało na realizacji następujących:

Celów ogólnych

- planowanie zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę mienia

Celów szczegółowych

- rozróżnianie technicznych środków zabezpieczeń
- przestrzeganie przepisów prawa dotyczących technicznych środków zabezpieczeń
- stosowanie urządzeń i systemów sygnalizujących stan zagrożenia osób i mienia

Program nauczania realizowany na kursie umiejętności zawodowych określa:

- ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, a także cele kształcenia,
- efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów,
- warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja,
- minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji.

Wszystkie części programu nauczania są elementami podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, właściwymi dla danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Część efektów kształcenia może być realizowana w formie kształcenia na odległość. Efekty tak realizowane mają, w przeważającej części, charakter teoretyczny. Na podstawie analizy podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz możliwości i potrzeb słuchacza, efekty te określa nauczyciel prowadzący zajęcia.

Ważnym celem kształcenia jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, nabycia poszukiwanych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki należy oprzeć na wynikach badań prowadzonych przez instytuty analizujące rynek pracy w Polsce. Szczególnie istotne, w zakresie ewolucji rynku pracy, okazują się coroczne obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej o zawodach potrzebnych na rynku pracy. Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wykaz potrzebnych zawodów, podawane są w drodze obwieszczenia do 1 lutego każdego roku w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla każdego województwa.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.).

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego nie wskazuje szczególnych wymagań wstępnych dla uczestników kursu w zakresie kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadające zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia;
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu;
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu;
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne;

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 6, 7

Tabela 6. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 7. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe – tabela 8

Tabela 8. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 1 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin zajęć	Uwagi o realizacji
Techniczne środki zabezpieczeń	98	Kształcenie teoretyczne
Reagowanie na sygnały alarmowe	30	Kształcenie teoretyczne

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych Techniczne środki zabezpieczeń powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- planowanie zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę mienia

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Techniczne środki zabezpieczeń

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- planowanie zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę mienia

4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- rozróżnianie technicznych środków zabezpieczeń
- przestrzeganie przepisów prawa dotyczących technicznych środków zabezpieczeń
- stosowanie urządzeń i systemów sygnalizujących stan zagrożenia osób i mienia

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 2 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział I Teoretyczno-prawne podstawy stosowania technicznych środków zabezpieczeń	Temat 1 Charakterystyka technicznych środków zabezpieczeń*	14	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikować elektroniczne, mechaniczne i budowlane środki zabezpieczeń – dobierać techniczne środki zabezpieczeń do rodzaju obiektu i form ochrony fizycznej, np. stała ochrona fizyczna, ochrona doraźna
	Temat 2 Normatywno-prawne podstawy stosowania technicznych środków zabezpieczeń*	14	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać techniczne środki zabezpieczeń zgodnie z ich przeznaczeniem i przepisami prawa – posługiwać się normami dla weryfikacji możliwości stosowania środków zabezpieczania mienia – wskazywać, w oparciu o przepisy prawa, najlepsze rozwiązania techniczne wspomagające ochronę osób i mienia
	Temat 3 Wymogi w zakresie zabezpieczeń wartości pieniężnych*	30	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić urządzenia, pojemniki, pomieszczenia i bankowozy służące do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych – dobierać rodzaje urządzeń, pojemników, pomieszczeń lub bankowozów do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych (np. pojemniki specjalistyczne klasy A, B, C, D, E)
	Temat 4 Systemy sygnalizacji zagrożeń*	40	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić podstawowe elementy systemu alarmowego – rozpoznać elementy systemu kontroli dostępu i określa ich zastosowanie – dobierać systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia ze względu na np. rodzaj zagrożeń, charakter zabezpieczanego mienia
Razem		98	

Gwiazdką zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia, przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności planowania zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę mienia.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody przypadków, metody projektów, ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego lub problemowego. Wskazane są też metody eksponujące np. ekspozycja, film. O doborze metod decydują cele zajęć oraz potrzeby słuchaczy/uczestników i predyspozycje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej technicznych środków zabezpieczeń.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej)

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń oraz test. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu przepisów prawa dotyczących technicznych środków zabezpieczeń oraz umiejętności rozróżniania technicznych środków zabezpieczeń i stosowania urządzeń i systemów sygnalizujących stan zagrożenia osób i mienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Reagowanie na sygnały alarmowe

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- podejmowanie działań w reakcji na sygnały alarmowe

4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- stosowanie ualgorytmów postępowania w reakcji na sygnały alarmowe
- charakteryzowanie uprawnień i zadań grupy interwencyjnej i uzbrojonego stanowiska interwencyjnego

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział Działania w reakcji na sygnały alarmowe	Temat 1 Algorytmy postępowania po sygnale alarmowym	15	– wskazać działania, które może podejmować pracownik ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu – zdefiniować pojęcie grupy interwencyjnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> – określić zadania uzbrojonego stanowiska interwencyjnego i – scharakteryzować zadania grupy interwencyjnej – opisać uprawnienia członków grupy interwencyjnej – opracować algorytmy postępowania w reakcji na sygnały alarmowe – określić zadania uzbrojonego stanowiska interwencyjnego i grupy interwencyjnej oraz opracować procedury postępowania w reakcji na sygnały alarmowe
	Temat 2 Ochrona fizyczna jako działanie zespołowe	15	<ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować czynności wykonywane przez pracownika ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu – organizować pracę zespołu – realizować cele zawodowe unikając konfliktów z członkami zespołu – dobierać sposób współpracy w płaszczyźnie poziomej, uwzględniając cechy zawodowe i osobiste członków zespołu
Razem		30	

Gwiazdką zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia, przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności planowania zabezpieczeń technicznych wspomagających ochronę mienia.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody przypadków, metody projektów, ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego lub problemowego. Wskazane są też metody eksponujące np. ekspozycja, film. O doborze metod decydują cele zajęć oraz potrzeby słuchaczy/uczestników i predyspozycje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej technicznych środków zabezpieczeń.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń oraz test. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu przepisów prawa dotyczących technicznych środków zabezpieczeń oraz umiejętności rozróżniania technicznych środków zabezpieczeń i stosowania urządzeń i systemów sygnalizujących stan zagrożenia osób i mienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji

programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

5. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 4 Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
wykorzystuje urządzenia i systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia zgodnie z ich przeznaczeniem(ek)	dobiera systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia podstawowe elementy systemu alarmowego – rozpoznaje elementy systemu kontroli dostępu i określa ich zastosowanie 	obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.	W czasie i po zakończeniu kursu

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych oraz akty wykonawcze
- 2) Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia oraz akty wykonawcze
- 3) Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej
- 4) Borowicz Z., Ochrona osób i mienia podręcznik dla techników ochrony fizycznej osób i mienia oraz innych kwalifikowanych pracowników ochrony, Toruń 2018
- 5) Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek J., Ustawa o ochronie osób i mienia Komentarz 2020
- 6) Drozd k., Bezpieczeństwo imprez masowych. Leksykon, Baobab 2019
- 7) Drózd M., Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych. Komentarz, Beck 2020
- 8) Jurgilewicz M., Środki przymusu bezpośredniego i broń palna, Editions 2015
- 9) Kąkol C., Prawnokarne aspekty bezpieczeństwa imprez masowych, 2019
- 10) Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Krosno 2014
- 11) Metodyka uzgadniania planów ochrony obszarów obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, KGP Warszawa 20156
- 12) Tuleja I., Karpiuk M., Sikora K., Nowosad A., Pawelec K., Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Komentarz, WPIA UWM Olsztyn 2019

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracowni ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej technicznych środków zabezpieczeń.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Forma i sposób zaliczenia zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od charakterystyki treści kształcenia i może być:

- pisemna;
- praktyczna.
- ustna;

Wyboru formy zaliczenia dokonują prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć. Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach. Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych frekwencja uczestnika co najmniej 50%, uzyskanie pozytywnych ocen z poszczególnych zajęć edukacyjnych:

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 5 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

9. Załączniki

9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 6 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Techniczne środki zabezpieczeń	Reagowanie na sygnały alarmowe
rozróżnia techniczne środki zabezpieczenia obiektu(ep)	14	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje elektroniczne, mechaniczne i budowlane środki zabezpieczeń – dobiera techniczne środki zabezpieczeń do rodzaju obiektu i form ochrony fizycznej 	X	
przestrzega przepisów prawa i norm dotyczących technicznych środków zabezpieczenia mienia(ep)	14	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera techniczne środki zabezpieczeń zgodnie z ich przeznaczeniem i przepisami prawa – posługuje się normami dla weryfikacji możliwości stosowania środków zabezpieczania mieni 	X	
podejmuje działania po sygnale z systemu alarmowego(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania, które może podejmować pracownik ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu – określa zadania uzbrojonego stanowiska interwencyjnego i grupy interwencyjnej 		X

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Techniczne środki zabezpieczeń	Reagowanie na sygnały alarmowe
wykorzystuje urządzenia i systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia zgodnie z ich przeznaczeniem(ek)	40	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia – rozróżnia podstawowe elementy systemu alarmowego – rozpoznaje elementy systemu kontroli dostępu i określa ich zastosowanie 	X	
określa wymogi przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych(ew)	30	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia urządzenia, pojemniki, pomieszczenia i bankowozy służące do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych – dobiera rodzaje urządzeń, pojemników, pomieszczeń lub bankowozów do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych 	X	

9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Tabela 7 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/modułu
BPO.02.4. Zabezpieczenia techniczne wspomagające ochronę osób i mienia	rozdziela techniczne środki zabezpieczenia obiektu(ep)	14	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje elektroniczne, mechaniczne i budowlane środki zabezpieczeń – dobiera techniczne środki zabezpieczeń do rodzaju obiektu i form ochrony fizycznej 	Techniczne środki zabezpieczeń	Miesiąc 1-2
	przestrzega przepisów prawa i norm dotyczących technicznych środków zabezpieczenia mienia(ep)	14	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera techniczne środki zabezpieczeń zgodnie z ich przeznaczeniem i przepisami prawa 	Techniczne środki zabezpieczeń	Miesiąc 1-2

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/modułu
			– posługuje się normami dla weryfikacji możliwości stosowania środków zabezpieczania mieni		
	podejmuje działania po sygnale z systemu alarmowego(ew)	30	– określa działania, które może podejmować pracownik ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu – określa zadania uzbrojonego stanowiska interwencyjnego i grupy interwencyjnej	Reagowanie na sygnały alarmowe	Miesiąc 1-2
	wykorzystuje urządzenia i systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia zgodnie z ich przeznaczeniem(ek)	40	– dobiera systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia – rozróżnia podstawowe elementy systemu alarmowego – rozpoznaje elementy systemu kontroli dostępu i określa ich zastosowanie	Techniczne środki zabezpieczeń	Miesiąc 1-2
	określa wymagania przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych(ew)	30	– rozróżnia urządzenia, pojemniki, pomieszczenia i bankowozy służące do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych – dobiera rodzaje urządzeń, pojemników, pomieszczeń lub bankowozów do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych	Techniczne środki zabezpieczeń	Miesiąc 1-2

9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Tabela 8 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Techniczne środki zabezpieczeń	14		rozdziela techniczne środki zabezpieczenia obiektu(ep)	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje elektroniczne, mechaniczne i budowlane środki zabezpieczeń – dobiera techniczne środki zabezpieczeń do rodzaju obiektu i form ochrony fizycznej
Techniczne środki zabezpieczeń	14		przebiega przepisów prawa i norm dotyczących technicznych środków zabezpieczenia mienia(ep)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera techniczne środki zabezpieczeń zgodnie z ich przeznaczeniem i przepisami prawa – posługuje się normami dla weryfikacji możliwości stosowania środków zabezpieczania mienia
Reagowanie na sygnały alarmowe	30		podjmuje działania po sygnale z systemu alarmowego(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania, które może podejmować pracownik ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu – określa zadania uzbrojonego stanowiska interwencyjnego i grupy interwencyjnej
Techniczne środki zabezpieczeń	40		wykorzystuje urządzenia i systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia zgodnie z ich przeznaczeniem(ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera systemy sygnalizujące stan zagrożenia chronionych osób i mienia – rozróżnia podstawowe elementy systemu alarmowego – rozpoznaje elementy systemu kontroli dostępu i określa ich zastosowanie
Techniczne środki zabezpieczeń	30		określa wymogi przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia urządzenia, pojemniki, pomieszczenia i bankowozy służące do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych – dobiera rodzaje urządzeń, pojemników, pomieszczeń lub bankowozów do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych
Techniczne środki zabezpieczeń			określa zasady współpracy w zespole(ew)	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje pracę zespołu

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> – dobiera sposób współpracy w płaszczyźnie poziomej, uwzględniając cechy zawodowe i osobiste członków zespołu – realizuje cele zawodowe unikając konfliktów z członkami zespołu